

ქართულ ებრაელთა იდენტობის საკითხი
XIX საუკუნის მიწურულის საქართველოში
THE GEORGIAN JEWISH IDENTITY IN GEORGIA
AT THE END OF XIX CENTURY

ნინო ჩიქოვანი
Nino Chikovani

ქეთევან კაკიტელაშვილი
Ketevan Kakitelashvili

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: იდენტობა, ეთნიკური და რელიგიური ჯგუფი,
ქართველი ებრაელები.

Keywords: Identity, Ethnic and Religious Group, Georgian Jews.

სტატიაში გაანალიზებულია ქართველ ებრაელთა იდენტობის ჩამოყალიბების ადრეული ეტაპი ამ პროცესის ძირითადი თავისებურებების გამოკვეთის მიზნით. ნაშრომში ნაჩვენებია თუ როგორ აღიქმებოდა ებრაული თემი, მისი როლი და სამომავლო პერსპექტივა საქართველოში მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარში.

მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარი იმპერიულ სივრცეებში ეთნიკური, კულტურული და რელიგიური იდენტობების ფორმირების პერიოდია. ანალოგიური პროცესი მიმდინარეობდა რუსეთის იმპერიის შემადგენლობაში მყოფ საქართველოშიც; აქტუალიზდა ქართული იდენტობის განსაზღვრის საკითხი. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, საკითხი იმის შესახებ, თუ ვინ ვართ ჩვენ – ქართველები, ვინ არიან სხვები, სად და რა ნიშნით გადის ზღვარი ჩვენსა და სხვას შორის, ვინ და რა ნიშნით შეიძლება იყოს ზღვარს შიგნით ან მის მიღმა.

იდენტობის ფორმირება თავისთავად რთული და კომპლექსური პროცესია. საქართველოში საკითხის პრობლემურობას განაპირობებდა როგორც საქართველოს მოსახლეობის ეთნიკური და რელიგიური სიჭრელე, ასევე თავად ქართველთა ეთნიკური ჯგუფის რელიგიური არაერთგვაროვნება. ქართული იდენტობის განსაზღვრა გულისხმობდა, ერთი მხრივ, ქართველთა ერთობის გამოკვეთას, მეორე მხრივ კი ამ ერთობის სხვა ეთნიკურ-რელიგიურ ერთობებთან მიმართების ჩამოყალიბებას. შესაბამისად, ნაციონალიზმის ეპოქის საქართველოში წინ წამოიწია სხვადასხვა ეთნიკური და რელიგიური ჯგუფების იდენტობის განსაზღვრის პრობლემამ. სწორედ ამ კონტექსტში გახდა აქტუალური საქართველოში მცხოვრები ქართულენოვანი ებრაელების იდენტობის ქართულ იდენტობასთან მისი მიმართების საკითხი.

იდენტობის კვლევების ჭრილში გაანალიზებულია გაზეთ „დროებაში“ გამოქვეყნებული მრავალფეროვანი ტექსტები. ისინი, უმთავრესად, ქართულ პერსპექტივას გამოხატავენ, რამდენადაც ამ პერიოდში ებრაელი ავტორების პუბლიკაციები გამონაკლისის სახით გვხვდება.

ლიტერატურა:

- საქართველოს ისტორიის ნარკვევები, ტ. 5, თბილისი, „საბჭოთა საქართველო“, 1970.
- Jones, Stephen F. Socialism in Georgian Colors. The European road to Social-Democracy 1883-1917. Harvard University Press, 2005.
- Suny, Ronald G. The Making of the Georgian Nation. Indiana University Press, Hoover Institution Press. 1988.

The paper analyses an early stage of the formation of the Jewish identity in Georgia with the aim to set the main peculiarities of this process. It highlights the mode of perception of the Jewish community in the second half of the 19th century, the vision of its role and future perspectives in Georgia.

The second half of the 19th century is a period of formation of ethnic, cultural and religious identities in imperial spaces. The same processes took place in Georgia, which was one of the parts of the Russian Empire at that time. The problem of determination of the Georgian identity was actualized: how the in-group and out-group could be differentiated, who should be included and excluded, how the criteria of determination of these groups were defined?

The formation of identity is a complex process. In the case of Georgia, the issue was even problematic due to the ethnic and religious diversity of the country, as well as because of a religious multiplicity of the Georgian ethnic group in itself. Together with the question of determination of the Georgian identity, the problem of setting the identity of other ethnic and religious groups residing in Georgia came to the forefront as well. In this context, the identity of Georgian-speaking Jews living in Georgia and the problem of its interrelation with the Georgian identity was actualized.

Through the prism of identity studies, various texts published in the newspaper “Droeba” are analysed. These texts mainly contain the Georgian perspective; the articles of Jewish authors are rarely presented in the publications of the period.

References:

- Saqartvelos Istoriis Narkvevebi. [Essays on the history of Georgia]. T. 5, Tbilisi, "Soviet Georgia", 1970.
- Jones, Stephen F. Socialism in Georgian Colors. The European road to Social-Democracy 1883-1917. Harvard University Press, 2005.
- Suny, Ronald G. The Making of the Georgian Nation. Indiana University Press, Hoover Institution Press. 1988.

ქართულ-ბერძნულ-სირიული
ისტორიულ-ლიტერატურული ურთიერთობების
რამდენიმე საკვლევო საკითხი
SOME ISSUES REGARDING THE STUDY OF
GEORGIAN-GREEK-SYRIAN HISTORICAL-LITERARY
RELATIONS

ელგუჯა ხინთიბიძე
Elguja Khintibidze

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: იოვანე საბანძმინდელი, სირიული ჰიმნი,
რუსთაველის უცნობი ლექსი.

Keywords: Ioane Sabatsmindeli, Syriac Hymn, Rustaveli's Unknown Verse.